

SHRIMP INDUSTRY ANALYSIS AND OUTLOOK

แนวโน้มอุตสาหกรรมกุ้ง

30 October 2025

SHRIMP INDUSTRY ANALYSIS AND OUTLOOK

แนวโน้มอุตสาหกรรมกุ้ง

KEY SUMMARY

มูลค่าส่งออกกุ้งของไทยในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2025 อยู่ที่ 713.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัว 1.8%YOY โดยได้รับแรงหนุนจากการส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดหลักทั้งญี่ปุ่นและสหรัฐฯ ที่เติบโตดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเดือนพฤษภาคม-กรกฎาคม ซึ่งส่วนหนึ่งได้รับอานิสงส์จากการร่นำเข้ากุ้งของคู่ค้าฝั่งสหรัฐฯ ก่อนที่ภาษีตอบโต้ (Reciprocal tariffs) เต็มรูปแบบจะเริ่มมีผลบังคับใช้ นอกจากนี้ ผู้นำเข้าสหรัฐฯ บางส่วนยังมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างห่วงโซ่อุปทานด้วยการหันมาสั่งซื้อกุ้งจากซัพพลายเออร์ไทยมากขึ้น เพื่อทดแทนการนำเข้ากุ้งจากคู่แข่งบางประเทศ เช่น อินเดีย ซึ่งจะโดนเก็บภาษีตอบโต้ในระดับที่สูงกว่าไทยค่อนข้างมาก

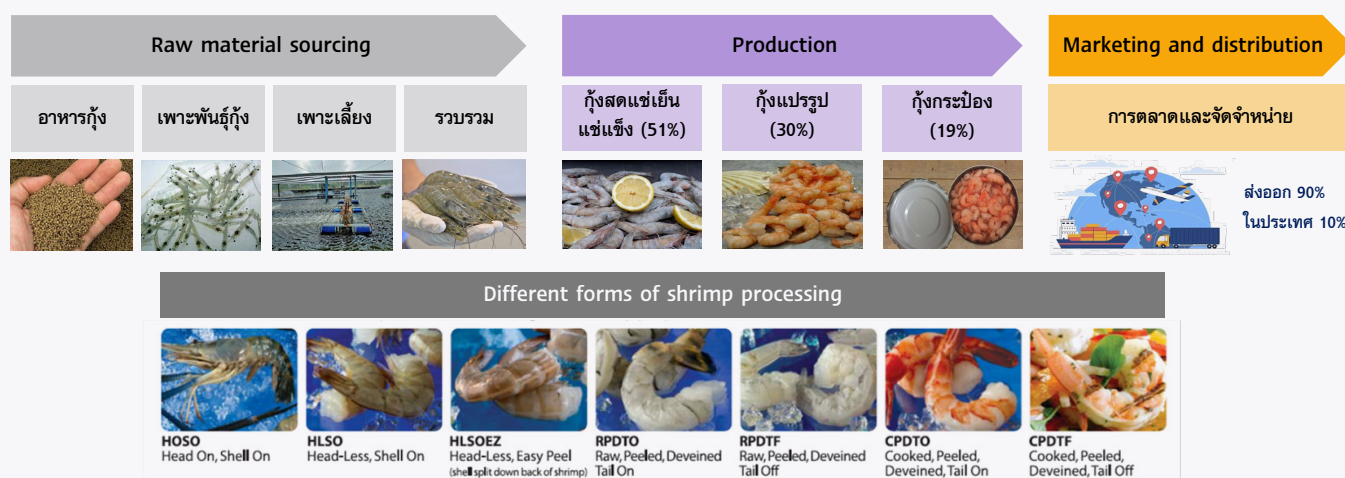
สำหรับทิศทางอุตสาหกรรมกุ้งในช่วงที่เหลือของปีนี้และในระยะต่อไป มีแนวโน้มเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงด้านลบ (Downside risks) มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผลกระทบของนโยบายภาษีที่คาดว่าจะเริ่มเห็นผลชัดเจนมากขึ้นตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ 4/2025 เป็นต้นไป เนื่องจากอัตราภาษีนำเข้าที่สูงขึ้นจะทำให้ต้นทุนการนำเข้ากุ้งของคู่ค้าสหรัฐฯ ปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งจะยิ่งกดดันความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของกุ้งไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งอื่นที่โดนเก็บภาษีในระดับใกล้เคียงกันหรือต่ำกว่า เนื่องจากไทยมีต้นทุนการผลิตกุ้งที่สูงกว่าคู่แข่งอื่นในตลาดเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว นอกจากนี้ ผู้นำเข้ากุ้งฝั่งสหรัฐฯ ยังอาจต้องมีการปรับขึ้นราคาขายเพื่อส่งผ่านภาระต้นทุนที่เพิ่มขึ้น (Cost pass-through) บางส่วนไปยังผู้บริโภค ซึ่งจะกระทบต่อกำลังซื้อและอุปสงค์ในสินค้ากุ้ง และทำให้คำสั่งซื้อจากไทยชะลอลงได้ในระยะต่อไป ประเด็นความเสี่ยงเหล่านี้ ทำให้ภาพรวมการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมกุ้งในช่วงที่เหลือของปีนี้และปีหน้าอยู่ในภาวะเปราะบางต่อเนื่อง โดย SCB EIC คาดการณ์ว่าการส่งออกกุ้งในปี 2025 มีแนวโน้มหดตัวเล็กน้อยที่ -0.4%YOY จากอุปสงค์ในตลาดสหรัฐฯ ที่จะเริ่มแผ่วลงในช่วงปลายปี หลังจากที่มีการร่นำเข้ากุ้งไปแล้วค่อนข้างมากในช่วงที่ผ่านมา ขณะที่สำหรับปี 2026 คาดว่าการส่งออกกุ้งของไทยจะยังหดตัวต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 ที่ -2.6%YOY จากผลกระทบของ Reciprocal tariffs ที่ชัดเจนมากขึ้นรวมทั้งอุปสงค์จากตลาดส่งออกหลักอย่างจีนและญี่ปุ่นที่คาดว่าจะชะลอลงตามแนวโน้มเศรษฐกิจ

นอกจากประเด็นความเสี่ยงทางการค้าจากกำแพงภาษีแล้ว ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยังต้องเตรียมรับมือกับความท้าทายด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย ไม่ว่าจะเป็นแนวโน้มเงินบาทที่แข็งค่าขึ้น ซึ่งจะยิ่งกดดันความสามารถในการแข่งขันด้านราคา เนื่องจากกุ้งเป็นสินค้าที่มีความอ่อนไหวด้านราคาสูง (Price sensitive) และเป็นสินค้าที่สามารถทดแทนกันได้ รวมทั้งกฎระเบียบการค้าโลกที่มีแนวโน้มเข้มงวดมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากแรงกดดันด้านการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทานการผลิตและตอบโตจกภัยกรณีการเลี้ยงกุ้งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับศักยภาพการเติบโตและการแข่งขัน รวมทั้งต้องปรับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจเพื่อเตรียมรับมือกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ และการแข่งขันของสินค้านวัตกรรมทางเลือกใหม่ ๆ (Novel foods) ในตลาดสินค้าอาหารทะเลที่มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น เพื่อตอบโตจกความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป

Industry overview

อุตสาหกรรมกุ้งไทยมีห่วงโซ่มูลค่าเพิ่ม (Value chain) ที่ค่อนข้างครบวงจร เริ่มต้นตั้งแต่การผลิตอาหารกุ้ง การเพาะพันธุ์ลูกกุ้ง การเพาะเลี้ยงกุ้งในฟาร์ม การรวบรวมวัตถุดิบเพื่อป้อนโรงงาน การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ กุ้งประเภทต่าง ๆ เรื่อยไปจนถึงการทำตลาด การขนส่งและกระจายสินค้าต่อไปยังผู้บริโภคขั้นสุดท้าย โดยเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อส่งออกเป็นหลัก (Export-oriented industry) โดยมีสัดส่วนการส่งออกมากถึง ราว 90% ของปริมาณผลผลิตกุ้งทั้งหมดในประเทศ สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง, กุ้งแปรรูป และกุ้งกระป๋อง ซึ่งมีสัดส่วนอยู่ที่ 51%, 30% และ 19% ของมูลค่าการส่งออกกุ้งทั้งหมดในปี 2024 ตามลำดับ ตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ สหรัฐฯ, จีน และญี่ปุ่น ส่วนที่เหลืออีกราว 10% พึ่งพาอุปสงค์จากตลาด ภายในประเทศ

รูปที่ 1 : ห่วงโซ่มูลค่าเพิ่ม (Value chain) ของอุตสาหกรรมกุ้งไทย

บริษัทจดทะเบียนในหมวดอาหารและเครื่องดื่มที่อยู่ในห่วงโซ่มูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมกุ้งไทย

TU ASIAN CFRESH CHOTI SSF

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์, สมาคมกุ้งไทย, กรมประมง และแหล่งข่าวทั่วไป

ปัจจุบันผลผลิตกุ้งในไทยเกือบทั้งหมด คือราว

95%

เป็นสายพันธุ์กุ้งขาวแวนนาไม

เนื่องจากเลี้ยงง่ายและโตเร็ว

จากข้อมูลล่าสุดของศูนย์วิจัยเพื่ออุตสาหกรรม¹ (Food Intelligence Center : FIC) และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่าปัจจุบันมีฟาร์มเลี้ยงกุ้งมาตรฐานในไทยจำนวนทั้งสิ้นราว 26,700 ฟาร์ม กระจายตัวอยู่ในแหล่งเพาะเลี้ยงกุ้งสำคัญในพื้นที่ภาคตะวันออก, ภาคกลาง และภาคใต้ โดยจังหวัดที่เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลสำคัญ ได้แก่ ฉะเชิงเทรา, สมุทรปราการ, จันทบุรี, ปราจีนบุรี, สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ทั้งนี้ผลผลิตกุ้งเกือบทั้งหมด คือราว 95% เป็นสายพันธุ์กุ้งขาวแวนนาไม (Vannamei shrimp) เนื่องจากเป็นหนึ่งในสายพันธุ์ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงกุ้งทั่วโลกเพราะเลี้ยงง่ายและโตไว ส่วนอีกราว 5% เป็นสายพันธุ์กุ้งกุลาดำ (Black tiger prawn) ขณะที่ในส่วนของโรงงานแปรรูปนั้น พบว่าปัจจุบันมีโรงงานแปรรูปกุ้งในไทยจำนวนทั้งสิ้น 190 ราย ซึ่งประกอบด้วยโรงงานขนาดกลาง 66 ราย และโรงงานขนาดใหญ่อีก 124 ราย โดยส่วนใหญ่ตั้งอยู่ใกล้บริเวณฟาร์มเลี้ยงกุ้งซึ่งเป็นแหล่งวัตถุดิบสำหรับป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิต

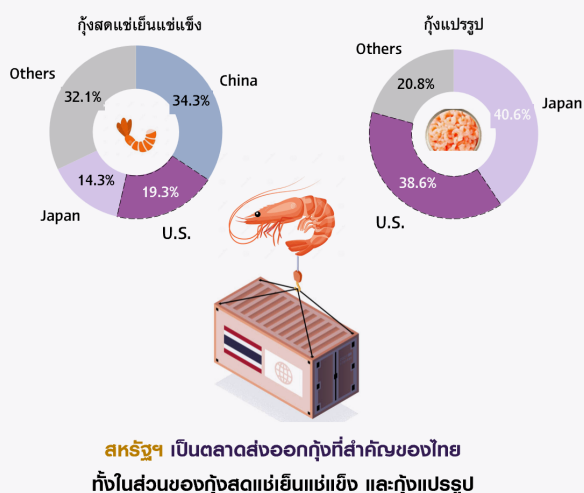
¹ ศูนย์วิจัยเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร (FIC) เป็นหน่วยงานหลักของสถาบันอาหาร (NFI) ที่อยู่ภายใต้การกำกับของกระทรวงอุตสาหกรรม จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการส่งออกอาหารไทย และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหาร

ความสามารถในการแข่งขันของสินค้ากุ้งไทยในตลาดส่งออกหลักอย่างสหรัฐฯ ปรับลดลงต่อเนื่อง ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สะท้อนได้อย่างชัดเจนจากสัดส่วนการนำเข้ากุ้งจากไทยที่ทยอยลดลงต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทั้งในส่วนของกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งแปรรูป สวนทางกับสัดส่วนการนำเข้ากุ้งจากคู่แข่งรายอื่น ๆ ในตลาดสหรัฐฯ ไม่ว่าจะเป็นอินโดนีเซีย, อินเดีย และเอกวาดอร์ ที่ปรับเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ศักยภาพการแข่งขันของสินค้ากุ้งไทยที่ถดถอยลงดังกล่าว ส่วนหนึ่งเป็นผลจากปัญหาเชิงโครงสร้างของอุตสาหกรรม (Structural issue) โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้นทุนการเพาะเลี้ยงกุ้งในไทยที่สูงกว่าคู่แข่งค่อนข้างมาก ทั้งในส่วนของต้นทุนอาหารกุ้ง ซึ่งเป็นต้นทุนหลัก (สัดส่วน 50-60% ของต้นทุนทั้งหมด) ต้นทุนค่าแรงงาน ต้นทุนด้านพลังงาน รวมไปถึงต้นทุนในการควบคุมโรคและมาตรฐานการเลี้ยงกุ้งของไทยที่เข้มงวดกว่าคู่แข่งส่วนใหญ่ในตลาด ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้ไทยสูญเสียศักยภาพการแข่งขันด้านราคาให้กับคู่แข่งที่มีต้นทุนต่ำกว่า

รูปที่ 2 : ศักยภาพการแข่งขันของสินค้ากุ้งไทยในสหรัฐฯ ปรับลดลงต่อเนื่อง ตั้งแต่ก่อน Trump 2.0

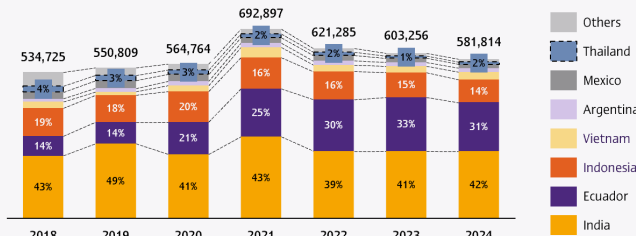
โครงสร้างการส่งออกกุ้งของไทยในปี 2024 จำแนกตามรายสินค้าและตลาดส่งออกสำคัญ

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

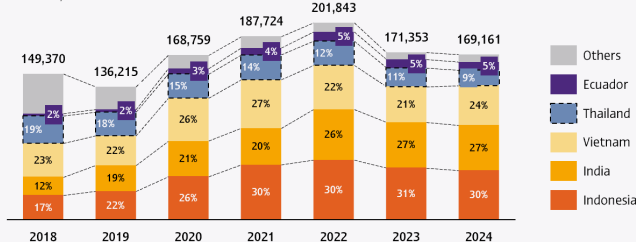
ปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของสหรัฐฯ

หน่วย : ตัน, % ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด

ปริมาณการนำเข้ากุ้งแปรรูปของสหรัฐฯ

หน่วย : ตัน, % ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ (MOC) และ Trade map

สัดส่วนการนำเข้ากุ้งจากไทยปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการนำเข้ากุ้งแปรรูปที่ลดลงจาก 19% ในปี 2018 มาเหลือ

9% ในปี 2024

“เอกวาดอร์” คือคู่แข่งในตลาดกุ้งที่มีศักยภาพและน่าจับตามองมากที่สุด เนื่องจากมีความได้เปรียบทั้งในเรื่องพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่มีศักยภาพจำนวนมาก อีกทั้งยังมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งที่ทันสมัยมาปรับใช้อย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญกับการผลิตอาหารกุ้งคุณภาพสูงและการเลี้ยงกุ้งอย่างยั่งยืน ยิ่งไปกว่านั้น ระบบการเลี้ยงกุ้งของเอกวาดอร์ยังเป็นการเลี้ยงแบบธรรมชาติที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตของกุ้งพันธุ์พื้นถิ่น ส่งผลให้อุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงกุ้งในเอกวาดอร์เติบโตขึ้นอย่างก้าวกระโดดในช่วงกว่า 20 ปีที่ผ่านมา จนกลายเป็นประเทศผู้ส่งออกกุ้งรายใหญ่ที่สุดของโลกในปัจจุบัน² อีกทั้งยังเป็นคู่แข่งที่สำคัญของไทยในสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งที่ส่งออกไปยังตลาดสหรัฐฯ อีกด้วย สะท้อนได้จากส่วนแบ่งตลาดที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 14% ในปี 2018 มาอยู่ที่ 31% ของปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งทั้งหมดในปี 2024

² เอกวาดอร์เป็นประเทศผู้ผลิตกุ้งรายใหญ่อันดับ 2 ของโลกรองจากจีน แต่มีการส่งออกกุ้งมากที่สุดในโลก เนื่องจากผลผลิตกุ้งของจีนเกือบทั้งหมดผลิตเพื่อป้อนตลาดในประเทศ

💡 Industry outlook and trend

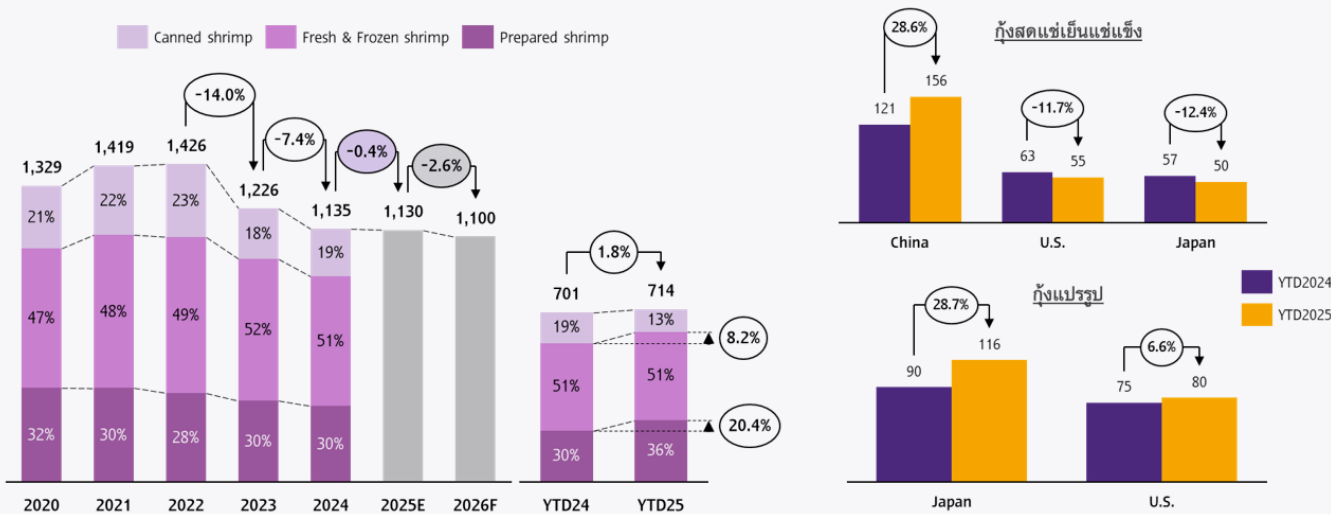
ในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2025 มูลค่าการส่งออกกุ้งของไทยอยู่ที่ 713.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัว 1.8% จากช่วงเดียวกันปีก่อน ทั้งนี้หากวิเคราะห์ลงไป ในรายละเอียดของแต่ละกลุ่มสินค้าจะพบว่า มูลค่าการส่งออกกุ้งที่ยังขยายตัว ได้รับปัจจัยหนุนหลักจากการส่งออกกุ้งแปรรูปที่เติบโตสูงถึง 20.4%YOY ส่วนทางกับการส่งออกกุ้งกระป๋องที่หดตัว -26.3%YOY ขณะที่สินค้าส่งออกหลักของกลุ่มอย่างกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งขยายตัวได้เล็กน้อยที่ 1.0%YOY นอกจากนี้ หากวิเคราะห์ในแง่ของตลาดส่งออกสำคัญรายสินค้าพบว่า การส่งออกกุ้งแปรรูปไปยังตลาดญี่ปุ่นและสหรัฐฯ (สัดส่วนรวมกันมากถึงเกือบ 80% ของมูลค่าการส่งออกกุ้งแปรรูปทั้งหมด) ขยายตัวดีที่ 28.7%YOY และ 6.6%YOY ตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระหว่างเดือน พ.ค.-ก.ค. 2025 จากอานิสงส์ของ 1) อุปสงค์อาหารพร้อมทานในตลาดญี่ปุ่นที่เติบโตต่อเนื่อง ซึ่งช่วยหนุนความต้องการนำเข้ากุ้งแปรรูป 2) ผู้นำเข้าสหรัฐฯ เร่งนำเข้าสินค้า (Frontloading) เพื่อเก็บสต็อก ก่อนที่ภาษีตอบโต้เต็มรูปแบบจะมีผลบังคับใช้ และ 3) ผู้นำเข้าสหรัฐฯ บางส่วนมีการปรับโครงสร้างห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain restructuring) โดยหันมาสั่งซื้อกุ้งจากไทยเพิ่มขึ้น ทดแทนการสั่งซื้อกุ้งจากคู่แข่งบางราย เช่น อินเดีย ซึ่งจะโดนเก็บ Reciprocal tariffs ในอัตราที่สูงถึง 50% อย่างไรก็ตาม SCB EIC คาดว่าภาพรวมการส่งออก

กุ้งในช่วงที่เหลือของปีจะชะลอลงเล็กน้อย หลังจากมีการเร่งนำเข้าไปแล้วค่อนข้างมากในช่วงก่อน Reciprocal tariffs เต็มรูปแบบมีผลบังคับใช้ ซึ่งจะทำให้การส่งออกกุ้งทั้งปี 2025 กลับมาหดตัวเล็กน้อยที่ราว -0.4%YOY

รูปที่ 3 : โครงสร้างการส่งออกกุ้งของไทย จำแนกตามรายสินค้า และตลาดส่งออกหลัก

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ, % ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด, %YOY growth

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ (MOC)

—
มูลค่าการส่งออกกุ้งในปี
2026 มีแนวโน้มหดตัว
ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 ที่

-2.6% yoY

จากปัจจัยเสี่ยง
ด้านลบรอบด้าน

สำหรับปี 2026 มูลค่าการส่งออกกุ้งของไทยมีแนวโน้มหดตัวต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 สอดคล้องกับภาพรวมความต้องการบริโภคกุ้งในตลาดโลกที่คาดว่าจะยังคงอยู่ในภาวะเปราะบาง ท่ามกลางปัจจัยเสี่ยงด้านลบ (Downside risks) รอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงจากความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ (Geopolitical risks) ที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นในหลายภูมิภาคโดยเฉพาะอย่างยิ่งสงครามตะวันออกกลาง รวมถึงแนวโน้มเศรษฐกิจและการค้าโลกที่มีแนวโน้มผันผวนสูงจากผลกระทบของ Trade war 2.0 โดยเฉพาะภาษีตอบโต้ (Reciprocal tariffs) ที่จะเริ่มส่งผลกระทบต่อ การส่งออกชัดเจนมากขึ้นในช่วงที่เหลือของปีนี้ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้ภาพรวมอุปสงค์กุ้งในตลาดโลกมีความเสี่ยงสูงขึ้น โดย SCB EIC คาดว่ามูลค่าการส่งออกกุ้งในปี 2026 จะอยู่ที่ราว 1,100.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หดตัว -2.6%YOY ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4

การบริโภคกุ้งในประเทศคู่ค้าหลักมีแนวโน้มฟื้นตัวช้า
SCB EIC คาดการณ์ว่าความต้องการบริโภคกุ้งในสหรัฐฯ จะได้รับแรงกดดันเพิ่มเติมจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจและอัตราเงินเฟ้อที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากการปรับเพิ่มอัตราภาษีอากรขาเข้า (Import tariff) ซึ่งแรงกดดันดังกล่าวมีส่วนทำให้ผู้บริโภคสหรัฐฯ มีแนวโน้มระมัดระวังการใช้จ่าย และให้ความสำคัญกับความคุ้มค่าของเงิน (Value for money) มากขึ้น รวมทั้งอาจปรับลดการบริโภคอาหารฟุ่มเฟือย (Luxury food) ต่าง ๆ ลง ซึ่งรวมถึงการบริโภคอาหารทะเลอย่างกุ้ง ขณะที่อุปสงค์จากจีนและญี่ปุ่นก็มีแนวโน้มชะลอลงตามภาวะเศรษฐกิจจากผลพวงของสงครามการค้ารอบใหม่ ดังนั้น ไทยจึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับความเสียดังกล่าวด้วยการมองหาโอกาสในการขยายหรือกระจายการส่งออกกุ้งไปยังตลาดใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพ เช่น ตลาดตะวันออกกลางหรือตลาดอื่น ๆ ในเอเชีย เช่น มาเลเซีย, เกาหลีใต้ และไต้หวัน เพื่อลดการพึ่งพาส่งออกหลักดั้งเดิม

ขณะเดียวกัน ศักยภาพการแข่งขันของกุ้งไทยยังมีแนวโน้มปรับลดลงอีกด้วย ทั้งจากปัญหาต้นทุนการผลิตกุ้งที่สูงกว่าคู่แข่งเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว รวมทั้งผลกระทบเพิ่มเติมจาก Reciprocal tariffs ที่สูงกว่าคู่แข่งบางราย และทิศทางเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นมากสวนทางกับค่าเงินของคู่แข่ง ซึ่งประเด็นดังกล่าวนี้ยิ่งกดดันความสามารถในการแข่งขันด้านราคาและทำให้ไทยเสียเปรียบคู่แข่งเพิ่มขึ้น เนื่องจากกุ้งเป็นสินค้าที่มีความอ่อนไหวด้านราคา (Price sensitive) และสามารถทดแทนกันได้ จึงอาจทำให้คู่ค้าสหรัฐฯ มีการโยกคำสั่งซื้อไปยังคู่แข่งได้ ขณะที่ในส่วนของ Reciprocal tariffs พบว่า เอกวาดอร์เป็นคู่แข่งเพียงรายเดียวที่โดนเก็บ Reciprocal tariffs ต่ำกว่าไทย โดยอยู่ที่ 15% เทียบกับไทยซึ่งโดนเก็บที่ 19% ในขณะที่คู่แข่งรายอื่น ๆ ในตลาดสหรัฐฯ อย่างอินโดนีเซีย, เวียดนาม และอินเดีย โดนเก็บภาษีอยู่ที่ 19%, 20% และ 50% ตามลำดับ ทำให้เอกวาดอร์มีความได้เปรียบผู้ส่งออกไทยทั้งในเรื่องศักยภาพการผลิตรวมทั้งต้นทุนและอัตราภาษีนำเข้าที่ต่ำกว่า และมีโอกาสแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดกุ้งในสหรัฐฯ เพิ่มเติมไปจากไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มกุ้งดิบ (Raw shrimp) โดยพบว่าปัจจุบัน เอกวาดอร์เป็นซัพพลายเออร์รายใหญ่อันดับ 2 สำหรับสินค้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งในตลาดสหรัฐฯ รองจากอินเดีย อีกทั้ง ยังมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงหลายปีที่ผ่านมาอีกด้วย ซึ่งหากมองไปในระยะข้างหน้า ก็มีความเป็นไปได้สูงว่า ส่วนแบ่งตลาดกุ้งของเอกวาดอร์จะทยอยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต จนอาจก้าวขึ้นมาเป็นซัพพลายเออร์อันดับ 1 ในสหรัฐฯ แทนที่อินเดีย ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากแต้มต่อเรื่องภาษีที่ต่ำกว่ามาก

Competitive landscape

สำหรับในระยะต่อไป ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมกุ้งจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจเพื่อเตรียมรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ที่เพิ่มสูงขึ้น ทั้งจากความไม่สมดุลของอุปสงค์และอุปทานกุ้งโลก การแข่งขันที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้น ปัญหาการสะสมโรคจากการเลี้ยงกุ้งในพื้นที่เดิมเป็นระยะเวลานาน ต้นทุนค่าแรงในประเทศที่มีแนวโน้มสูงขึ้น รวมถึงต้นทุนในการปรับมาตรฐานการเลี้ยงกุ้งและมาตรฐานการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพสอดคล้องกับข้อกำหนดของประเทศคู่ค้า และที่สำคัญที่สุดคือความท้าทายจากยกระดับอุตสาหกรรมกุ้งไทยสู่การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่การผลิต

ทั้งนี้ SCB EIC มองว่า ภาครัฐต้องมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหายของอุตสาหกรรมกุ้งทั้งระบบ เพื่อปลดล็อกอุปสรรคต่าง ๆ และยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของกุ้งไทยในเวทีโลก ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการผลิตร่วมกับเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทั้งในเรื่องขนาด ปริมาณ และคุณภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานและความต้องการของตลาดปลายทางที่แตกต่างกัน รวมทั้งต้องเน้นให้ความช่วยเหลือในเรื่องการลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้นทุนด้านพลังงาน อาหารกุ้ง พันธุ์กุ้ง และปัจจัยการผลิตอื่น ๆ รวมถึงต้นทุนแฝงจากการเกิดโรคสะสมในกุ้ง เช่น การส่งเสริมการผลิตลูกกุ้งคุณภาพสูง การให้บริการด้านสุขภาพสัตว์น้ำ และสร้างเครือข่ายห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์โรคกุ้ง เพื่อยกระดับศักยภาพการแข่งขันของกุ้งไทยในตลาดโลก ตั้งแต่ต้นทาง พร้อม ๆ กับการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการผลิตและแปรรูปกุ้งที่มีคุณภาพสูงและมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันด้านราคาาร่วมด้วย

ขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมกุ้งจะต้องหันมาให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่การผลิตและตอบโจทย์การเลี้ยงกุ้งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เริ่มตั้งแต่การจัดหาวัตถุดิบอย่างยั่งยืนและรับผิดชอบ (Sustainable and responsible sourcing) ตัวอย่างเช่น ฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งต้องไม่บุกรุกพื้นที่ป่าชายเลนหรือปล่อยน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตอาหารกุ้ง เช่น ปลาป่น ต้องได้มาจากการทำประมงที่ถูกกฎหมาย มีการปฏิบัติตามแรงงานอย่างเป็นธรรม เป็นต้น รวมถึงอาจพิจารณานำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและนวัตกรรมต่าง ๆ เช่น พลังงานสะอาด เทคโนโลยีการผลิตและแปรรูปที่ลดการปล่อยคาร์บอนมาปรับใช้ในฟาร์มเพาะเลี้ยงหรือโรงงานแปรรูปกุ้ง

เนื่องจากการลดการปล่อยคาร์บอนจากกระบวนการผลิตจะช่วยเพิ่มโอกาสของไทยในการเป็น Preferred supplier เพราะจะมีส่วนช่วยลดการปล่อยคาร์บอน Scope 3 ของคู่ค้าในต่างประเทศ อีกทั้ง ยังเป็นการเพิ่มแต้มต่อให้กับผู้เล่นไทยท่ามกลางกระแสการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนทั่วโลกอีกด้วย

นอกจากนี้ การปรับกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นจากสินค้านวัตกรรมทางเลือกใหม่ ๆ ก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม อาทิ การพัฒนาและคัดเลือกสายพันธุ์กุ้งที่มีความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การเลี้ยงกุ้งหลากหลายสายพันธุ์เพื่อกระจายความเสี่ยงและเพิ่มความยืดหยุ่นต่อภัยคุกคามด้านต่าง ๆ และเพิ่มความสามารถในการฟื้นตัวต่อสภาพภูมิอากาศ (Climate resilience) หรือการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบผสมผสานเพื่อปรับความสมดุลและฟื้นฟูระบบนิเวศโดยรวม รวมทั้งต้องเตรียมรับมือกับการแข่งขันในตลาดอาหารทะเลที่มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นจากสินค้านวัตกรรมใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นโปรตีนทางเลือก หรืออาหารทะเลที่ทำจากพืช ซึ่งกำลังได้รับความนิยมจากผู้บริโภคในตลาดโลกมากขึ้น โดยพบว่าปัจจุบันเริ่มมีผลิตภัณฑ์ทดแทนทูน่าและกุ้งที่ทำจากพืช (สาหร่าย) วางจำหน่ายมากขึ้นอย่างต่อเนื่องแล้ว 🍽️

ภาคผนวก

ภาพรวมผลประกอบการและข้อมูลสำคัญทางการเงิน
ของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มผู้ผลิตและส่งออกกุ้ง

ผลประกอบการและข้อมูลสำคัญทางการเงิน*	2024	6M2025
รายได้รวม (ล้านบาท)	166,149.88	76,536.29
%YOY	2.90	-6.75
กำไรสุทธิ (ล้านบาท)	5,759.89	2,691.32
%YOY	143.24**	-12.28
อัตรากำไรสุทธิ (%)	3.47	3.52
ROE (%)	9.56	4.76

หมายเหตุ : *ผลประกอบการในตารางด้านบน ครอบคลุมการวิเคราะห์ผลประกอบการของกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในหมวดธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มซึ่งประกอบธุรกิจผลิตและส่งออกกุ้ง

**อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิในปี 2024 ที่ขยายตัวสูง เป็นผลมาจากฐานที่ต่ำ (Low base effect) ในปีก่อนหน้า เนื่องจากกำไรสุทธิในปี 2023 ติดลบ -13,322.10 ล้านบาท จากการบันทึกรายการด้อยค่าที่ไม่ใช่เงินสดครั้งเดียวของผู้เล่นรายใหญ่ในตลาด ในช่วงไตรมาส 4/2023

ที่มา : การวิเคราะห์โดย SCB EIC จากข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Author

โชติกา ชุ่มมิ

ผู้จัดการกลุ่มธุรกิจสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมสัตว์
ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ (SCB EIC)

ข้อสงวนสิทธิ์ : บทความนี้จัดทำขึ้นโดยธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ("ธนาคาร") เพื่อวัตถุประสงค์ในการนำเสนอข้อมูลและบทวิเคราะห์เท่านั้น ข้อมูลและบทวิเคราะห์ใด ๆ ที่ปรากฏในบทความนี้ ได้ถูกรวบรวมและอ้างอิงมาจากแหล่งข้อมูลสาธารณะ ซึ่งอาจรวมถึงข้อมูลทางเศรษฐกิจ ข้อมูลทางการตลาด หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่มีความน่าเชื่อถือก่อนวันที่บทความนี้ได้ถูกจัดทำขึ้น ธนาคารไม่รับประกันหรือรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวมีความถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน รวมถึงธนาคารไม่มีหน้าที่ในการตรวจสอบข้อมูลหรือดำเนินการใด ๆ ให้ข้อมูลถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบันไม่ว่าในกรณีใด ๆ ทั้งนี้ บทความนี้ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คำแนะนำทางกฎหมาย ทางการเงิน ทางภาษี หรือคำแนะนำอื่นใด และไม่ควรถูกใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการดำเนินการใด ๆ นอกจากนี้ ธนาคารไม่ต้องการรับผิดชอบต่อความเสียหายใด ๆ ที่เกิดจากการใช้ข้อมูลในเอกสารนี้ ไม่ว่าในกรณีใด ๆ ก็ตาม

“Economic and business intelligence for effective decision making”

ECONOMIC INTELLIGENCE CENTER

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์

เจาะลึก

สถานการณ์เศรษฐกิจ

เกาะติด

การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจ

อัปเดต

ประเด็นร้อนที่ไม่ควรพลาด

Stay connected

Find us at

@scbeic |

www.scbeic.com